

Лимаренко Т. П. Впровадження інноваційних здоров'язбережувальних технологій, спрямованих на розвиток творчої особистості на уроках хімії / Т. П. Лимаренко // Матеріали міжнародної науково-практичної інтернет – конференції [«Сучасний науковий потенціал»] (28.02 – 05.03.2016), м. Шеффілд (Англія). : Видавничий дім «Наука і освіта» ООО. – 2016. – № 11. – С. 16-18.

Матеріали міжнародної науково-практичної інтернет – конференції
«Сучасний науковий потенціал»
м. Шеффілд (Англія)
Видавничий дім «Наука і освіта» ООО
2016 р., № 11. – С. 16-18.

Лимаренко Т. П.

*Директор, Білгород-Дністровська ЗОШ І-ІІІ ступенів № 3,
навчальний заклад Національної мережі шкіл сприяння здоров'ю,
«Освітньо-інформаційний центр з розвитку обласної мережі
«Шкіл сприяння здоров'ю»
м. Білгород-Дністровський, Одеська область, Україна*

ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ, СПРЯМОВАНИХ НА РОЗВИТОК ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ НА УРОКАХ ХІМІЇ

Здоров'я – це перша та найважливіша потреба людини, що визначає здатність її до праці й забезпечує гармонійний розвиток особистості.

Національна доктрина розвитку освіти в Україні висуває завдання піднесення освіти до рівня загальнонаціональних пріоритетів як засобу формування освіченої, вихованої, фізично і духовно здорової української нації.

Найважливішою умовою навчально-виховного процесу є його особистісна зорієнтованість, спрямована на те, **щоб кожний вихованець** став повноцінним, самодостатнім, творчим суб'єктом діяльності, пізнання, спілкування вільною і самодіяльною особистістю. Саме в цьому і полягає

гуманістична спрямованість навчально-виховного процесу, центром і метою якого є особистість вихованця.

Основною метою застосування здоров'язбережувальних освітніх технологій, має бути не стільки засвоєння медико-біологічних, гігієнічних і психологічних знань, що є лише базисом компетенцій, але й виховання культури здоров'я, здорового способу життя, тобто прищеплення морально-етичних і естетичних навичок доброго, бережливого ставлення до свого здоров'я, здоров'я оточуючих; внутрішня потреба у виборі самозберігаючої поведінки, у безпечних способах у взаємодії із соціумом.

Уроки хімії повинні базуватися з врахуванням індивідуальних особливостей учнів, це можливо досягнути при активному застосуванні наступних **освітніх технологій здоров'язбережувальної спрямованості:**

- **технологія особистісно-орієнтованого навчання** передбачає розвиток особистих якостей учнів за допомогою учбових предметів;
- **технологія диференційованого навчання** дозволяє здійснювати облік особливостей;
- **технологія проблемного навчання** створює умови для самовираження учнів, дозволяє використовувати різноманітні прийоми, сприяючи появі і збереженню інтересу до учбового матеріалу;
- **технологія діалогового навчання** дає можливість педагогові перетворити урок на простір ефективного спілкування, створюються умови для самовираження учнів, сприятливого психологічного фону;
- **технологія рефлексивного навчання** дає можливість відстежувати в процесі уроку рівень розуміння учбового матеріалу;
- **педагогіка співпраці** допомагає реалізувати завдання збереження і зміцнення здоров'я учнів і педагогів;
- **технологія забезпечення безпеки життєдіяльності;**
- **екологічна здоров'язбережувальна технологія.**

Головним завданням нашої школи є передача учням сучасних, достовірних **знань про здоров'я і здоровий спосіб життя**, на підставі чого

здійснюється вплив на свідомий і зважений вибір школярами свого способу життя та відповідальності за нього.

Стає очевидною **потреба зміни ставлення до здоров'я дитини в освіті**. Нині урок як основна форма організації навчально-виховного процесу вже не вважається сучасним, хоча б він і відрізнявся всім розмаїттям найсучасніших засобів та педагогічних прийомів, якщо на цьому уроці не враховано здоров'я дитини, якщо дитина під час уроку втрачає своє здоров'я.

У сучасному суспільстві центральною ідеєю є збереження здоров'я підростаючого покоління, як основоположного чинника майбутнього благополуччя держави.

І саме тому розвиток здоров'язбережувальних технологій і їх педагогічний ресурс відіграють величезну роль у розвитку гармонійно розвиненої особистості.

Велика кількість уроків з хімії за курс основної і старшої школи дають благодатний матеріал для ознайомлення учнів з речовинами, які шкідливо впливають на людський організм, а також з речовинами, які активізують процеси життєдіяльності людини. І тому в кожного вчителя хімії є чудова нагода сприяти формуванню в учнів знань про свій організм та встановлювати взаємозв'язки з біологією, анатомією, екологією та іншими предметами.

Ці уроки уможливають реалізацію відомого вислову: **«Хворобу легше попередити, ніж вилікувати»**, вчать учнів дбайливо ставитись до свого здоров'я, допомагають реалізувати закладені природою можливості людського організму і, в той же час, повинні **виробити уявлення, що людина – це частинка Природи** та її суб'єкт, на який поширюються всі закони Природи.

Метод проектів має велике значення у вихованні школярів. Він дає змогу зблизити зміст навчання з реальним життям, використати знання,

уміння, навички, яких набувають учні під час навчання, для розв'язання практичних завдань.

Пріоритетними напрямками учнівської проектної діяльності я визначила **екопроекти**.

Екологізація у всіх сферах життя, зокрема освітньо-виховній, стає вирішальною в подоланні суперечностей між людиною-виробником і станом навколишнього середовища, здоров'я самої людини.

Екологічні проекти *формують екологічну культуру учнів* в контексті переходу суспільства до сталого розвитку. Метод проектів завжди орієнтований на самостійну роботу учнів – індивідуальну, групову, парну, яку учні виконують протягом певного часу. Цей метод органічно поєднується з груповим підходом до навчання. Якщо говорити про метод проектів як педагогічну технологію, то вона включає в себе сукупність дослідницьких, пошукових, проблемних методів, творчих за своєю суттю.

Метод проектів як метод навчання відповідає основним положенням системи освіти: *формує критичне і творче мислення як пріоритетні напрямки інтелектуального розвитку людини*.

Здоров'язбереження виступає як одна із задач загальноосвітнього процесу в моїй роботі.

Головне завдання навчання за предметом – вплинути педагогічними методами на свідомість і поведінку учнів шляхом розвитку у них життєвих навичок, сприятливих для здоров'я, безпеки і гармонійного розвитку.

Отже, *використання здоров'язбережувальних технологій навчання* допомагає мені:

- формувати в учнів стійкий інтерес до предмету;
- уявлення про здоров'я, про чинники, що впливають на здоров'я та про здоровий спосіб життя;
- значення здоров'я як загальнолюдської цінності; уміння відстежувати й фіксувати позитивні й негативні зміни в стані власного здоров'я і здоров'я оточуючих;

- уміння складати ефективну і дієву програму збереження власного здоров'я на основі моделі уявлення себе як здорової людини.

Керуючись такими методами у викладанні хімії **формується в учнів компетентнісне ставлення до особистого здоров'я** як найважливішої ланки повноцінного життя людини, сприяє реалізації державної політики з охорони здоров'я, спрямованої на втілення програм з формування здорового способу життя дітей і молоді України.